

בית משפט השלום בחדרה

תא"מ 3886-06-10 ד"ר 2000 (1998) בע"מ נ' דאוד מוריס ובניו בע"מ

בפני כב' השופטת הדסה אסיף

התובעת ד"ר 2000 (1998) בע"מ

נגד

הנתבעת דאוד מוריס ובניו בע"מ

חקיקה שאוזהרה:

פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971

פסק דין

1. בין התובעת לנתבעת התקיימו יחסים עיסקיים. התובעת, שהיא חברה פרטית העוסקת בתחום המסחר בחלפים לרכב, ובעיקר בחלפים הנוגעים למערכת הבלימה של משאיות, מכרה לאורך זמן מוצרים לנתבעת. לטענת התובעת, נותרה הנתבעת חבה לה סך של 10,895 ₪ בגין רכישות שוטפות שאותן ביצעה בתקופה שמנוב' 2008 ועד מרץ 2009.
 2. התובעת טוענת עוד כי במסגרת היחסים העיסקיים שהיו בין הצדדים, סיפקה לנתבעת בשנת 2002 מכונה לנעיצת מסמרים (מכונת סימור). לטענת התובעת סוכם כי את התמורה עבור המכונה תשלם הנתבעת באמצעות קיזוז, על דרך של הנחה שתינתן לה ברכישת רפידות בלם, מהתובעת ומחברה נוספת שבשליטת התובעת.
- לאחר שדרך זו לתשלום התמורה עבור מכונת הסימור לא צלחה, הגיעו הצדדים בשנת 2005 להסכמה חדשה ולפיה תציב התובעת בשטחה של הנתבעת מכולה ובה יאוחסנו חלפים מתוצרת התובעת. הנתבעת תוכל למשוך סחורה ישירות מאותה מכולה ולשלם עבורה לתובעת ובנוסף, תאפשר הנתבעת ללקוחות אחרים של התובעת למשוך סחורה מאותה מכולה ותמורת הסכמה זו, תקבל הנתבעת מהתובעת עמלה בשיעור של 5% ממחזור המכירות לאותם לקוחות. עמלות אלה יקוזזו כנגד חובה של הנתבעת בגין מכונת הסימור.

3. לטענת התובעת בהתאם להסכמות אלה אכן הוצבה מכולה בשיטחה של הנתבעת וזו ניצבה במקום במשך כ- 4 שנים.

במהלך אותן שנים אכן לא הועברו לנתבעת כספי העמלות, מאחר שאלה קוזזו כנגד חובה של הנתבעת בגין מכונת הסימורר ואולם בסופו של דבר הגיעה התובעת לידי מסקנה שהמשך החזקת המכולה בבית העסק של הנתבעת אינו כדאי לה מבחינה כלכלית, ונטלה את המכולה לידיה. כתוצאה מכך לא ניתן עוד להמשיך ולקזז את החוב בגין המכונה כנגד עמלות והתובעת דורשת לכן את יתרת החוב בגין המכונה שעומדת, לטענתה, על סך של 1,758 ₪.

4. בסך הכל הוגשה התביעה על סכום של 14,223 ₪ שמייצג לטענת התובעת את סכום החוב הן בגין החוב השוטף והן בגין מכונת הסימורר, ובצרוף הפרשי ריבית והצמדה עד למועד הגשת התביעה.

5. הנתבעת מכחישה את טענות התובעת.

לטענת הנתבעת, יש לדחות את כל טענות התובעת בקשר למכונת הסימורר מאחר שעילת תביעה זו התיישנה זה מכבר.

עוד טענה הנתבעת כי מכונת הסימורר ניתנה לה במתנה ומעולם לא נדרשה לשלם עבורה. הנתבעת טוענת כי את הסכומים המגיעים לה בגין העמלות, עבור הסחורה שנמשכה מהמכולה שהציבה התובעת, היא זכאית לקזז כנגד החוב השוטף.

6. לטענת הנתבעת, סכום העמלות, וממילא הסכום לקיזוז, צריך להיות מחושב בשיעור של 5% ממחיר המחירון של התובעת ולא מהמחיר שבו נמכרו החלפים בפועל על ידי התובעת.

לטענת הנתבעת חישוב כזה מביא למסקנה כי סכומי העמלות המגיעים לה מצטברים לסך של 10,795 ₪ באופן שמכסה כמעט לחלוטין את החוב השוטף ויש לדחות לכן את התביעה.

7. שמעתי היום את העדויות ואת טיעוני ב"כ הצדדים שטענו בתום הדיון בע"פ.

8. אין למעשה מחלוקת על סכום החוב בגין הסחורה שסופקה לנתבעת.

טענת ההגנה של הנתבעת בנוגע לחוב זה היא טענת קיזוז ולפיכך הנטל להוכיחה מוטל על הנתבעת.

זאת, הן לגבי עצם זכותה של הנתבעת לקזז סכום כלשהו כנגד החוב השוטף והן לגבי הסכום לקיזוז.

9. לעניין עצם זכותה של הנתבעת לקזז את סכומי העמלות כנגד החוב השוטף – אני דוחה את טענות הנתבעת בעניין הזה.
10. טענות הנתבעת בעניין זה מתבססות אך ורק על עדותו של מנהלה, מר מרון דאוד, ולא הוצגה כל ראיה אחרת לתמוך בטענה זו.
- עדות זו היא עדות יחידה של בעל דין ולא מצאתי מקום, בפרט לנוכח הוראות סעיף 54 לפקודת הראיות, להתבסס על עדות יחידה זו ולקבוע כי די בה כדי להרים את הנטל המוטל על הנתבעת בעניין זה.
11. זאת, ראשית משום הרושם שהותיר עד זה בעדותו בפני. הרושם שהותיר העד לא היה, לצערי, רושם חיובי ועדותו הותירה רושם מתחמק ומתחכם. (ר' למשל בעמ' 35 שו' 17 ואילך).
- שנית, משום שגירסה זו, לפיה הנתבעת זכאית לקזז את סכומי העמלות המגיעים לה, כנגד החוב בגין הסחורה שמסופקת לה באופן שוטף, אינה מתיישבת עם ההתנהלות שהיתה בפועל בין הצדדים.
12. הוכח, כי לאורך השנים מאז שהוצבה המכולה בשטחה של הנתבעת, בשנת 2005, ועד להפסקת הקשרים העיסקיים בין הצדדים, בשנת 2009, מעולם לא ביקשה הנתבעת לקזז סכום כלשהו בגין העמלות שהגיעו לה.
- הנתבעת שילמה את כל התשלומים השוטפים בגין הסחורה שסופקה לה, ולא ביקשה, ולו פעם אחת, להפחית מתשלומים אלה סכום כלשהו בגין עמלות.
13. נסיונו של מר דאוד ליישב קושי זה הותיר, כאמור, רושם שלילי ביותר וניכר היה שהעד מנסה נואשות למצוא גירסה שתאפשר לקבל את טענת הנתבעת בעניין זה חרף הקושי הברור שעולה מהתנהלותה לאורך השנים.
- כך, למשל, ניסה מר דאוד לטעון תחילה כי סכומי העמלות היו קטנים ולכן סוכם בינו ובין התובעת כי הצדדים ימתינו עד לכך שיצטבר סכום עמלות גבוה ורק אז יבוצע קיזוז באופן שהתובעת תספק לנתבעת סחורה ללא תשלום, בגובה העמלות (עמ' 32 שו' 6).
- בנסיונו להסביר מהו אותו סכום גדול, שאליו ביקשו הצדדים להגיע, נכשל העד בלשונו יותר מפעם אחת. תחילה ניסה לטעון שאפילו סכום של 100 אלף שקלים נחשב לסכום נמוך ביחס למחזור העסקים של הנתבעת (עמ' 32 שו' 7). כאשר התחוויר לו כי טענתו, לפיה הצדדים ביקשו להמתין להצטברות עמלות בשיעור של 100,000 ₪ או סכום קרוב לזה, פרושה, לאור

גובה העמלות, כי הצדדים היו ממתנינים שנים ארוכות ולא היו מגיעים לסכום הנדרש, שינה גירסתו וטען כי הצדדים ביקשו להמתין להצטרפות עמלות בסכום של 15,000 או 20,000 ₪ (עמ' 32 שו' 20) ואחר כך כי 30,000 ₪ הוא סכום ששווה לשבת עליו (עמ' 33 שו' 3). ואולם, גם גירסה זו אינה הגיונית. זאת, הן בשל העובדה שגובה העמלות השנתי לא הצטבר לסכומים העולים על כ- 2,000 ₪ מידי שנה והן בשל העובדה שהעד עצמו טען במקום אחר כי דרישתו לעמלות באה על מנת לכסות את ההוצאות שיהיו לנתבעת כתוצאה מהצבת המכולה בשיטחה.

14. בעניין זה טען העד כי כאשר ביקשה התובעת להציב את המכולה ביקש לדעת "מה יצא לו מזה", זאת משום שהצבת המכולה גוררת הוצאות כגון: ביטוח, שמירה וארנונה (עמ' 30 שו' 17 ואילך).

אם היה ממש בטענות אלה, הדעת נותנת שהנתבעת לא היתה מסכימה לוותר על זכותה לעמלות לאורך שנים ארוכות והיתה פועלת לקיזוזן המידי כנגד התשלום השוטף לתובעת.

דבר כזה, כאמור, לא נעשה ולאורך 4 השנים שמאז 2005 ועד 2009, לא ביקשה הנתבעת, ולו פעם אחת, לקזז את העמלות כנגד החוב השוטף ושילמה כסדרן את כל החשבוניות שנשלחו לה על ידי התובעת.

15. מכאן, שאינני מאמינה לגירסת הנתבעת כאילו היתה זכאית לקזז את סכומי העמלות כנגד התשלום השוטף לתובעת.

16. לנוכח הרושם שהותיר עד הנתבעת בעדותו, ובפרט לנוכח העובדה שהרושם שהותירו עדי התובעת היה רושם הפוך, ועדותם הותירה רושם מהימן מאוד, אני מעדיפה, חד משמעית, את גירסת התובעת לפיה סכום העמלות אמור היה להיות מקוזז כנגד חובה של הנתבעת בגין מכונת הסימור, וכן את גירסת התובעת לגבי אופן חישוב סכומי העמלות האלה, כפי שעוד יפורט להלן.

17. כאמור, אין מחלוקת על כך שהנתבעת קיבלה מהתובעת מכונת סימור. הנתבעת מבקשת להתגונן כנגד טענות התובעת לעניין החוב בגין מכונה זו בטענה כי המכונה ניתנה לה ללא תמורה, כ"הטבה". ואולם, גם טענות אלה לא עלה בידי הנתבעת להוכיח.

18. אני דוחה את טענת הנתבעת לפיה התיישנה תביעת התובעת בגין מכונה זו.

אני מאמינה, חד משמעית, לעדות עדי התובעת, לפיה סוכס במהלך שנת 2005 כי החוב בגין מכונת הסימור יקוזז כנגד סכומי העמלות שיגיעו לנתבעת בעקבות הצבת המכולה בשטחה (עמ' 10 שו' 11).

מסקנה זו מקורה לא רק ברושם המהימן שהותירה עדות העדים מטעם התובעת אלא גם בעובדה שבפועל הנתבעת אכן לא דרשה את סכומי העמלות שהגיעו לה, מאז שנת 2005 ולאורך כל השנים שעד לשנת 2009 אז הופסקו היחסים העיסקיים שבין הצדדים. העובדה שהנתבעת לא דרשה את סכומי העמלות מתיישבת היטב עם טענת התובעת לפיה סוכם מראש כי סכומי העמלות יקוזזו כנגד התמורה המגיעה לתובעת עבור מכונת הסימור. מאחר שמדובר בסיכום שנעשה בשנת 2005 ממילא אין לומר כי התביעה בגינו, שהוגשה בשנת 2010, התיישנה.

19. אשר לטענת הנתבעת לפיה אין היא חייבת לשלם עבור מכונת הסימור מאחר שזו ניתנה לה כהטבה – אני דוחה גם טענה זו של הנתבעת.

20. הנטל להוכיח טענה זו מוטל על הנתבעת שכן מדובר בטענה של "הודאה והדחה" כאשר הנתבעת מודה בקבלת המכונה אך טוענת כי היא אינה חייבת לשלם עבורה. הטעם לדחיית טענה זו של הנתבעת מקורו בשניים:

ראשית, משום שאני מאמינה, כפי שכבר ציינתי, לגירסת התובעת לפיה התחייבה הנתבעת לשלם עבור המכונה בדרך של קיזוז העמלות.

שנית, משום שגירסת הנתבעת, מפי העד מטעמה, לפיה המכונה ניתנה כהטבה, אינה הגיונית.

מר דאוד ציין כי התובעת הסכימה לתת לנתבעת את מכונת הסימור ללא כל תנאי למעט התנאי "להגביר את הפעילות העיסקית" אך נמנע מלפרט בכמה היה על הנתבעת להגביר את הפעילות העיסקית ואם עמדה הנתבעת בהתחייבות זו, כיצד עמדה בה.

טענתו, לפיה ניתן להוכיח שהנתבעת עמדה בהתחייבות זו באמצעות חשבוניות הן לפני מועד אספקת מכונת הסימור והן לאחריו, נותרה בגדר טענה סתמית מאחר והנתבעת לא הגישה כל ראיה בעניין זה (עמ' 29 ש' 24).

21. גם אין כל הגיון בכך שהתובעת תיתן לנתבעת מכונת סימור, ללא כל תשלום, ואפילו לא תדרוש מהנתבעת להתחייב בלעדיות ברכישת רפידות הבלם שלשם התקנתן נועדה המכונה. ואכן התובעת לא דרשה בלעדיות, אך גם לא נתנה את המכונה במתנה (עמ' 20 ש' 5-12).

אין כל הגיון בכך שהתובעת תיתן לנתבעת את מכונת הסימור ללא תשלום על מנת שזו תוכל לעשות בה שימוש להתקנת רפידות בלם שתרכוש מספקים אחרים.

אם לא דרשה התובעת בלעדיות כזו כנגד אספקת מכונת הסימור, ולפי גירסת הנתבעת עצמה לא באה מפי התובעת דרישה כזו, ממילא יש להעדיף את טענת התובעת לפיה

- המכונה סופקה לנתבעת כנגד תשלום אם כי לנוכח היחסים העיסקיים הטובים שהיו בין הצדדים, הגיעו הצדדים להסכמות מיוחדות באשר לאופן התשלום.
22. התוצאה היא שאני קובעת כי הנתבעת חייבת לשלם לתובעת עבור מכונת הסימורר וכי כנגד התמורה בגין המכונה, זכאית הנתבעת לקזז את סכומי העמלות המגיעים לה בגין המכונה.
23. נותר להכריע בשאלה מהם אותם סכומים שזכאית הנתבעת לקזז.
- גם בעניין זה הנטל על הנתבעת, וזאת בניגוד לטענות ב"כ הנתבעת בסיכומיו. ואולם, גם לו היה הנטל מוטל על התובעת, הרי שעלה בידה להרימו במובן זה שאני מעדיפה את גירסת התובעת באשר לסכום הקיזוז הנכון, על פני גירסת הנתבע.
24. די בכך שהתברר כי החישוב שעשתה הנתבעת מתבסס על מחירים שהם רלוונטים לספטמבר 2009 או במועד סמוך לכך בעוד שאת סכומי העמלות יש לחשב על פי המחירים במועדים שבהם נמכרה הסחורה מהמכונה, היינו, לאורך כל התקופה מאז שנת 2005 ועד לשנת 2009.
- מאחר והנתבעת עשתה את החישוב על סמך מחירונים שהם נכונים לשנת 2009 בלבד, ממילא אין לקבל את חישוביה בעניין זה.
25. די בכך, לכאורה, כדי לדחות את גירסת הנתבעת באשר לחישוב הנכון של העמלות. ואולם, אני דוחה את חישובי הנתבעת גם מטעם נוסף. הנתבעת ערכה את החישוב לפי מחיר המחירון של התובעת ולא לפי מחיר המכירה בפועל, שהוא נמוך יותר מאחר שהתובעת נהגה לתת הנחות ברכישת מוצריה.
- במחלוקת שבין הצדדים בעניין אופן החישוב הנכון לא הציגו הצדדים ראיה כלשהי למעט עדויות העדים מטעמם, זאת משום שההסכם לעניין העמלות נעשה בע"פ ולא ניתן היה לכן להציג מסמך כתוב בעניין הזה.
- לנוכח הרושם השלילי שהותיר עד הנתבעת בעדותו בבית המשפט, אני מעדיפה חד משמעית את גירסת עדי התובעת באשר להסכמות שהיו בין הצדדים באשר לאופן החישוב של העמלה וקובעת כי העמלה תחושב ממחיר המכירה בפועל, היינו, כפי שחישבה אותה התובעת בכתב התביעה שהגישה.
26. התוצאה היא שאני מקבלת את התביעה ומחייבת את הנתבעת לשלם לתובעת את מלוא החוב בכתב התביעה, הן בגין החוב השוטף והן בגין יתרת החוב עבור המכונה ובסה"כ את הסך של 14,223 ₪ בצרוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת התביעה 2/6/10 ועד התשלום המלא בפועל.

בנוסף, תשלם הנתבעת לתובעת את הוצאות התביעה (אגרות ומסירות) ועל כל אלה שכ"ט עו"ד לתובעת בסכום של 6,000 ₪.

אמנם סכום שכ"ט גבוה ביחס לסכום התביעה, אך אין הוא גבוה לנוכח העובדה שנוהל הליך הוכחות מלא על כל המשתמע מכך.

המזכירות תעביר לצדדים עותק מפסק הדין.

הדסה אסיף 54678313

ניתן היום, כ"ח אלול תשע"א, 27 ספטמבר 2011, בהעדר הצדדים.

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן